

BIBELSK TRO

Nr. 6:6
Des. 1994

3. årgang

6

*Fritt, uavhengig tidsskrift
på evangelisk-luthersk grunn*

utgir tidsskriftet
Bibelsk Tro

Formål og grunnlag:

Stiftelsens formål er å fremme bibeltro kristendomsforståelse etter Guds Ord på den evangelisk-lutherske bekjennelsesgrunn. Stiftelsen skal på det grunnlag som er nevnt nedenfor ved litterær virksomhet og på andre tjenlige måter hjelpe til å utbre bibelsk forkynnelse og lære, slik at evangeliet kan nå ut til menneskene og nådegavene få sin naturlige funksjon. Likedan vil en vurdere religiøse og åndelige strømninger, bevegelser, tidsaktuelle tanker, ideologier og tiltak i lys av Skriften.

Grunnlaget for stiftelsens virksomhet er den Hellige Skrift, forstått og brukt i lys av Bibelens eget Kristus-vitnesbyrd og Jesu og apostlene skriftsyn, dvs. Skriften vitnesbyrd om seg selv. Bibelen er Guds Hellige Ord, gitt ved den Hellige Ånds inspirasjon, troverdig og urokkelig, helt igjennom Guds Ord gitt i menneskelig språk.

Bibelen s ord – slik det opprinnelig ble gitt – er uten feil og selvmotsigelser i alle sine uttalelser når det forstas i samsvar med dens egne forutsetninger. Skriftenes ord må tolkes ved Skriften selv. Bibelen er Guds åpenbaringsord, gitt oss som veiledning til frelse og evig liv. Den er den eneste, sanne og fullt ut tilstrekkelige, klare og absolute autoritet og norm i alle spørsmål som angår kristen tro, lære og liv.

Den evangelisk-lutherske lære som er nedfelt i Den norske kirkes bekjennelses-

skrifter er i samsvar med Skriften og følgelig bekjennelsesgrunnlag for stiftelsens virksomhet. Sentralt i denne lære står overbevisningen om «Skriften alene», «rettferdigjørelsen ved tro på Kristus alene» og den evangeliske kirkeforståelse som legger vekt på det alminnelige prestedømme og nådegavehusholdningen.

Styret:

Lektor/cand. theol. Olav Hermod Kydland (formann), forkynner/cand. theol. Kristoffer Fjelde (nestformann), misjonær/rektor Reidar Eriksen (sekretær), ingeniør Gordon Landro og avd.leder Olav Stokka.
Varamenn: Adjunkt Gunnar Holth, misjonær/cand. theol. Olav Toft, avd.leder Tor Ydstebø, bonde Ola Borrevik og bedriftsleder Gunleif Handeland.

Rådet:

Rådgiver/sosialøkonom Dagfinn J. Hansen, jordbruksavløser Jan Ove Heggdal, bonde/cand. theol. Arvid Joramo, bonde Leif Jan Krogdal, misjonær/cand. theol. Guttorm Raen.

Faste medarbeidere

i Bibelsk Tro:

Forkynner Kjell Dahlene, lærer/cand. theol. Eivind Gjerde, adjunkt Gunnar Holth, lærer Reidulf Tværåli, misjonsskolelærer/dr. Norvald Yri.

BIBELSK TRO

Fritt, uavhengig tidsskrift
på evangelisk-luthersk grunn

Redaksjon:

Olav Hermod Kydland

Guttorm Raen

Olav Toft

Redaksjons- og
ekspedisjonsadr.:

Postboks 264, 4350 Nærøs
Fax 51 43 22 82

Abonnement og gaver:

Kleppveien 894,
4063 Voll

Postgiro: 0825 0578300
Bankgiro: 3290.07.77786

Kasserer: Kristian Byberg
Tlf. 51 65 41 01

Utkommer 6 ganger i året.

Arsabonnement:
Norge og Norden kr. 100,-
Til andre land kr. 125,-
Skoleungdom kr. 70,-

*Redaksjonen er ansvarlig for alt som kommer fram i lederspalten.
Konkrete synspunkter forøvrig står de respektive forfattere ansvarlig for. Red. deler nødvendigvis ikke alle disse, men er ansvarlig for at ikke noe bryter med stiftelsens formål og grunnlag. Unntak fra dette kan være ytringer i klipp- og leserbrevspalten.*

Ettertrykk kan skje med kildeangivelse.

Layout: Narve Holmen

Steinkjer Trykkeri AS
Tlf. 74 16 30 00

Nr. 6 Desember 1994:

Har bodskapen tagna?

Leiar. Olav Toft

Side 2

Jula er like gripende hver gang

Intervju. Olav Hermod Kydland

» 4

Han kommer!

Dikteren og diktet. Gunnar Holth

» 6

Frykt ikke!

Troslivet. Niels Ove Vigilius

» 7

Julens viktigste navn

Bibelforum. Guttorm Raen

» 9

Hvor går grensen for Guds nåde?

Spørrespalte. Kristoffer Fjelde

» 15

Religionsskifte?

Kommentar

» 17

Guds heilage lov (IX)

Dei ti boda. Olav Toft

» 19

Velsignelsen i Kristus

Bibelstudieserie, Efeserbrevet (II)

Kjell Dahlene

» 21

«Et lys til åpenbaring»

Det er adventstid, og julehøgtida stunder til.

For de fleste er denne tida travel. Man skal rydde, vaske, bake, gjøre innkjøp og sende hilsninger til slekt og venner.

Dessverre har både advent og jul fått en materialistisk slagside. De fleste er opptatt av det ytre, slik at de glemmer det vesentligste, nemlig at Jesus kom til jord – «et lys til åpenbaring for hedningene og en herlighet for ditt folk Israel» (Luk 2,32).

La oss i julehøgtida 1994 legge vekt på å høre og lese Guds Ord og åpne hjerte og sinn for Guds rike nåde og trøst.

La oss heller ikke glemme dem som er ensomme, de sorgende eller de som av forskjellige grunner har det vondt og vanskelig. Besøk dem! Oppmuntre og trøste dem! Del Guds Ord og be om at Herren må se til dem og støtte dem!

Husk løftet fra Bibelen: «For Herrens øyne farer over hele jorden for kraftig å støtte dem som er helt med ham i sitt hjerte» (2 Krø 16,9).

En god og velsignet julehøgtid ønskes alle våre lesere!

Nr. 1/1995 av Bibelsk Tro kommer i januar/februar.

Har bodskapen tagna?

Det er viktig for ein som forkynner Guds Ord å ha ein bodskap å bera fram. Eit ord frå Gud i rette tid. Den sentrale bodskapen som Herrens engel forkynnte for hyrdingane på Betlehemsmarkene jolenatta var: «I dag er det fødd dykk ein Frelsar i Davids by. Han er Kristus, Herren.» Dei fekk også eit teikn på at orda hans var sanne: «De skal finna eit barn som er sveipt og ligg i ei krubbe» (Luk 2,11-12). Då skunda dei seg i veg og fann det så som engelen hadde sagt. Engelen venta ikkje med å kunngjera bodskapen. Og at det var ein heilt fersk bodskap, det ser me av uttrykket «i dag».

Leiar

Tida var fullkommen

Dette uttrykket vert brukt i Gal 4,4, der det heiter: «Då tida var fullkommen, sende Gud Son sin, fødd av ei kvinne.» I dette ligg det ein overgang frå den gamle- til den nytestamentlege tida. Dette ser me også av tiderkninga vår.

Innafor grensene til det store romerske imperiet låg tilhøva vel til rettes for å ta imot Guds Messias. Gud hadde ordna med det også. Ein fast rettsorden gav vern til borgarane, og romersk borgarrett gav mange føremoner. Heile den siviliserte verda var då som ein einskap, og Pax Romana, den romerske freden, rådde der det før hadde vore ufred. Der var gode vegar og livleg samferdsle både til lands og til sjøs. Gresk språk og kultur var utbreidd over mest heile den dakkjende verda.

**«Rop av full hals,
ikkje spar! Lyft di
røyst som ein lur og
forkynn mitt folk
deira brot og Jakobs
hus deira synder.»**

Jes 58,1

Folk var mykje religiøse. Men etter kvart kunne den gamle romerske folkereligionen eller keisardyrkinga ikkje stette denne religiøse trøngen i tida. Ein tendens til individualisme gjorde seg gjeldande, og kulturen som tidlegare hadde vore ei samfunnssak, vart no ei privatsak. Mange var redde og fylte av livsangst. Livet var det eigentlege vondet, og det store ropet i tida var rop etter frelse (soteria). Mange søkte gjerne ikkje berre til ein, men fleire av dei mange mysteriereligionane, og let seg vigsle inn i desse.

Stoda i landet vårt

Stoda her i vårt eige land er no på mange måtar som i tida då Frelsaren vart fødd. Gode levevilkår, materiell velferd og livsnyting har ikkje kunna stette den religiøse lengten etter frelse og fred. Dette har ført til at mange er på leiting etter noko som held i døden. Folk leitar – nokre i kristendomen, andre i heidne religionar, mystikk og okkultisme. Alt for mange støyter seg på barnet i krubba og har for liten vørndad for Guds Ord. Ein stor part av dei unge er åndeleg utarma, av di dei ikkje fekk skikkeleg bibelkunnskap i heim og skule.

Radikal omsnunad

Her må ein radikal omsnunad til. Me må læra dei unge at like hardt som me slit for levebrødet, må me arbeida for å få att den kristne moralen som gjekk tapt. Kyrkja og organisasjonane får ta sin del av ansvaret her. Det me treng meir av i dag, er uredde og djerve predikantar, som veit kven dei trur på, og går med ein fulltonande bibelsk bodskap til heile folket.

Jola nærmar seg, og born og vaksne skal atter samlast til høgtid og fest i heim og kyrkje. Då er det å ynskje at dei som skal forkynna Guds Ord i denne jola ser sitt ansvar og verkeleg gjer seg umak med å få ein bodskap frå Gud å gje til folket. Det er ei alvorleg sak å lata bodskapen tagnar. For der bodskapen om synd og nåde, dom og frelse tagnar, der rotnar samfunnet innanfrå.

OLAV TOFT

Simeon frå Jerusalem

Luk 2,25-35

I samband med jole-bodskapen møter me ei rekkje personar i Det nye testamente. Ein av desse er Simeon frå Jerusalem.

Andakt

Simeon var ein rettferdig og gudfryktig mann. Han venta på Israels trøyst (Messias), og Den Heilage Ande var over han. Me har så lett for å tru at alle jødar var fiendar av Jesus, og at dei viste han ifrå seg. Lat oss ikkje gløyma at det også fanst fromme jødar som såg Messias i Jesus-barnet. Det er Simeon eit fint bilet på.

Simeon hadde fått ein særskild lovnad av Gud. Det var openberra for han av Anden at han ikkje skulle sjå døden før han hadde sett Herrens Messias. Også du treng å få sjå Jesus, først og framst som din Frelsar. Det er om å gjera at du får sjå han medan du lever. Når døden kjem, er det for seint. Kanskje du som les dette er ein eldre mann eller kvinne. Du kjenner på at åra har gått frå deg. No reddast du for døden og for domen. Om du kunne gjera som Simeon: Be at Herren ikkje må takta deg bort frå dette livet før du får sjå Jesus som Frelsaren din.

Den dagen Jesus vart borene fram i templet, kom også Simeon dit. Den Heilage Ande dreiv han til Jesus. Det same vil han gjera med oss. Det er noko av hans gjerning med oss. Når du kjenner trong etter samfunn

med Jesus, etter lys i Ordet og etter å vera i lag med dei truande, då er det Anden som driv. Så må du ikkje stå imot Andens dragnad i ditt liv. Han vil deg vel. Han vil驱va deg til Jesus.

Simeon fekk sjå Jesus. Han fekk sjå at det vesle barnet han heldt i armane sine er verda sin Frelsar. Det er ikkje frelse i nokon annan. Men i han er det frelse å få for alle syndene våre. «No let du tenaren di fara herifrå i fred, etter ditt ord, for augo mine har sett di frelsa.» Den som har sett Herrens frelse kan fara her i frå i fred. Før spurde dei gjerne når nokon gjekk bort: Vart vedkomande frelst før han døydde? Det låg serleg tungt på dei truande. No sier dei gjerne at det var godt han/ho fekk sleppa.

Simeon fekk sjå enda meir. Denne frelsa gjeld alle folk. Eit ljos til openberring for heidningane. Heidningane er medarvingar (Ef 3,6). Det er Herrens vilje og bod til oss at evangeliet skal ut til alle. Det er vårt kall. Jesus er verda sitt lys.

Ein herlegdom for Israel, folket ditt. Sume held føre at tida er ute for Israel som Guds utvalde folk. Men det er ikkje slik. Det ventar ein herlegdom for Israel. Som Simeon tok Jesusbarnet i armane sine, skal dei takta imot Jesus som folk. Då skal rettferdssola renna opp med lækjedom under vengene for dette folket som har lidd så mykje (Rom 11,25-27).

ANFINN LINE

Guds flyttemelding

Julebudskapet er Guds flyttemelding, er det sagt. Ved sin Sønn tok han «bolig iblant oss». Vi minnes igjen at han kom til verden som menneske. Det vil ikke bare si at han fikk et menneskes skikkelse, men også at han fikk menneskets liv og gikk inn i det jordisk bundne. Han er prøvet i alt uten å synde noe. «Ordet

ble kjød.» Derved gjorde Gud vår onde verden til et sted for seg, hvor han er nær og kan finnes. Gjennom Jesu liv på jord gjorde Gud seg kjent for oss. Den enbårne Sønn, «han har forklart ham» (Joh 1,18). Jesus er avbildet av Guds vesen» (Heb 1,3).

AXEL REMME

Misjonær Ellen Hovda:

«Jula er like gripende hver gang»

Misjonær Ellen Hovda er født i Kina og tilbrakte de fleste av sine barne- og ungdomsår i Midtens rike. Kom til bevisst liv i Gud i ungdomsalderen og fikk kall til å bli misjonær. Hun ble utsendt til Taiwan i 1957, hvor hun har vært inntil i år. I alt har hun feiret jul 42 ganger under fjerne himmelstrøk, men i år blir det julefeiring sammen med familien i Norge.

Intervju

Barne- og ungdomsår i Kina

Misjonær Ellen Hovda er født 27.12.1927 i Shanghai i Kina. Foreldrene, Inga og Kristoffer Hovda fra Ryfylke, var da misjonærer i Kina utsendt av Det norske Kinamisjonsforbund.

– Far og mor sto sammen i arbeidet på misjonsmarka, forteller hun. – Far var i menighetsbyggende arbeid og reiste mye omkring og besøkte utestasjonene, mens mor fikk sitt arbeid i heimen og på stasjonen, og da særlig i kvinnearbeidet.

– *Har du noen spesielle minner fra barndomstida i Kina?*

– Minnene er mange. For oss var søndagen en spesiell dag. Da fikk vi søndagsklaerne på oss. Utenfor porten hang det et skilt hvor det sto: I dag er det søndag. Så ringte kirkeklokka – som var kommet fra Norge. Den hørtes langt ut på landet, og da visste folk at det var tid for møte.

– Jeg husker godt en kone som bodde nesten ti kilometer fra stasjonen. Hun hadde bundne føtter, men gikk den lange vegen regelmessig på søndagene for å høre Guds Ord. Hun var alltid tidlig ute og kom inn for å snakke med mor og få ei bønnestund før møtet begynte.

– Ellers minnes jeg godt hvordan vi etter 12 år på feltet – i ett strekk – ble flyvet ut av China med amerikanske militærfly.

Disse 12 åra hadde bydd på mye uro og spenning – fra opplevelser med røvere til bombing av japanske bombefly under Japan-Kina krigen.

Skolegang

På grunn av krigen ble heimreisa til familien Hovda forsinket.

– Perioden til far og mor ble fra 1932–46, altså vel 13 år. Jeg gikk på barneskolen i Laohokow, og før vi forlot Kina ble jeg ferdig med realskolen.

Da familien kom heim til Norge, gikk Ellen først ett-årig handelsskole på Drottningborg, og deretter tok hun lærerskolen. Hun fikk også med seg ca. tre måneder på Misjonsskolen, og senere har hunatt ett år på Norsk Lærerakademi.

Bevisst kristenliv og misjonærkall

– *Hvordan kom du til et bevisst kristenliv?*

– Jeg har fått leve i min barnetro. I konfirmasjonsalderen hadde jeg en vanlig tid. Syntes ikke jeg var slik som jeg burde være som et Guds barn. Tvilte ofte på om jeg eide livet i Gud, men Jesus og Guds Ord tvilte jeg aldri på. Fikk så flytte blikket fra meg selv til Jesu verk.

Heim, skole og konfirmasjonsforberedelse med forklaring, bibelhistorie og salmevers betyddde mye for meg.

– *Hvordan ble du klar over at du selv skulle bli misjonær?*

– Jeg var redd at Gud ville kalle meg til å bli misjonær. Jeg hadde det så godt heime i Norge. Men Gud møtte meg med sitt kall i Ordet og ved forkynnelsen. Fikk se at jeg sto i gjeld. De som ikke hadde hørt, måtte få et møte med Jesus og bli frølst fra sine synder.

Til Taiwan

Ellen og hennes søster, Margreta, ble invitert til misjonærer i 1957 og utsendt samme år. Margreta drog til Tanzania, mens Ellen reiste til Taiwan – Ihla Formosa, dvs. «den skjønne øy» som hollenderne kalte øya i si tid.

– *Hvordan var det å komme ut til Taiwan?*

– Det var primitivt på mange måter, men det var også en opplevelse å møte de troende

og se hvordan de fylte kirkene for å høre Guds Ord forkynt.

– Misionærflokkene var imidlertid liten. Det var Maudals og Valborg Moi, mens Asbjørn Aavik var på bibelskolen sør på øya. Det var mange utfordringer, men vi nådde ikke så langt fordi vi var så få.

– *Hvordan blir misjonsarbeidet drevet på Taiwan i dag?*

– I vår misjon, NLM, har vi prioritert menighetsbyggende arbeid. Vi har faste møter, søndagsskoler, ungdomsforeninger, kvinnearbeid, dåpsklasser og bibeltimer. Dessuten går vi ofte på husbesøk og har husmøter. – Oppgavene er mange, men arbeiderne er få.

Jul i Kina

Ellen har feiret jul 42 ganger under fjerne himmelstrøk, 26 ganger på Taiwan, en gang i Suez kanalen og en gang i Benagaria i India og resten i Kina.

– *Hvordan feiret dere jul i Kina?*

– Jula ble feiret i kirka. På julafarten var kirka stappfull, og noen måttestå utenfor. Noen som til vanlig aldri kom, møtte opp den kvelden. Inne i kirka sto det et stort juletre som var pyntet.

Søndagsskolebarna hadde øvd inn et program som besto av bibelvers og julesanger. De norske barna måtte synge på norsk. Det var ikke ofte at det var rolig i kirka på julafarta, men folk fikk høre om Frelseren som var kommet til jord.

Etterpå hadde vi privat julefeiring med ribbe, surkål, julekaker m.m. Det var kjekt å pakke opp julepakkene. Stor stas var det alltid å få nye klesplagg.

Til programmet hørte det også med å åpne juleposten. Den var spart til denne kvelden. Så, mens jøtulovnen ga en behagelig varme og parafinlampa ga godt lys, fikk vi høre nytt fra kjære og kjente.

– Jeg vil gjerne fortelle om en jul som ble litt spesiell. Det var i 1944 da vi reiste fra Kina. Japanerne rykket fram mot feltet vårt i Honan-Hupeh. Tilsynsmann Karstad sendte bud om at vi øyeblikkelig måtte reise til Laohekow. Det betød at vi måtte forlate Kina. Alt som hørte heimen til ble solgt eller gitt bort. Det var to-tre travle dager.

Sammen med familien Asbjørn Hoaas gikk vi ombord i en liten elvebåt. – En stor flokk kristne, store og små venner, sto på stranda for å si farvel. De sang: «Gud være med dere til vi møtes igjen.»

Julaften kom, og vi var fremdeles på båten. Om kvelden lyste månen over den blanke elva. Vi hjalp til med å ro for å nå fram til julefeiringa, men rakk det ikke. –

Ellen Hovda.

Det ble uten juletre og julegaver, men jul ble det likevel: «Jeg er så glad hver julekveld, for da ble Jesus født.»

Jul på Taiwan

Fra Ellen kom til Taiwan i 1957 har hun feiret jul 26 ganger på denne vakre øya utenfor fastlands-Kina, hvor det bor over 20 millioner mennesker som tilhører forskjellige folkegrupper og religioner.

– *Hvordan feirer de kristne jul på Taiwan?*

– Jula feires i kirkene, ikke i heimene som hos oss. I tida før jul øves det på julesanger og program til julefesten. Man pynter juletreet med lys og glitter, også kirkene pyntes. Det viktigste er imidlertid å høre juleevangeliet i tale og sang. Det er like gripende hvert år å være med på julefeiringa.

Etter møtet om kvelden går en flokk fra menigheten rundt og synger julesanger. Dermed er de med og vitner om Frelseren som ble født for nesten 2000 år siden.

Se der Guds lam!

Denne jula skal Ellen Hovda feire heime i Norge. Den 27. desember blir hun 67 år og trår dermed inn i pensjonistenes rekke. Selv om hennes aktive misjonærtid da opphører, vil hun nok aldri slutte med å peke på Frelseren og fortelle om misjonsarbeidet på Taiwan.

Hun vil gjerne hilse Bibelsk Tros lesere med Joh 1,29: «Se der Guds lam som bærer verdens synd!» Og Åp 22,17: «Åden og bruden sier: Kom! Og den som hører det, la ham si: Kom! Og den som tørster, han får komme! Og den som vil, han ta livets vann uforskyldt!»

OLAV HERMOD KYDLAND

HAN KOMMER!!!

I mange år har jeg lest det jeg har kommet over av *Edin Holme*. Det har vært en stor opplevelse og til rik oppbygelse.

Dikteren og diktet

Hans poetiske egenskaper og sjeldne evne som ordkunstner, må en bøye seg for i beundring.

Men det *største* ved Edin Holme, er at han øser fra Bibelens rike kilder, både fra Det gamle og Det nye testamentet. Dette gjør at han som dikter også er *forsynner*.

I denne omgang – i denne adventstid – har jeg lyst til å dele et dikt av Holme med dere lesere. Vi finner det i hans første bok «Menneskesønnen», som ble trykt første gang i 1904, altså for 90 år siden.

Her forsøker Holme å gi en sammenhengende framstilling av Jesu liv, i kronologisk orden. Alt skulle samles i «Menneskesønnen», som strålene i et brennglass. Derfor setter han til motto for boka et vers fra en bønn av Nikodemus:

*Du, den høyeste blant høye,
Du, den viseste blant vise!
Kun for deg jeg kne vil bøye
ene Deg min sang skalprise.*

Etter et innledende «Preludium», hvor han skildrer nattemørket over den tids Israel, profetenes taushet, de vises grublerier og folkets brutte forventning om Messias' komme, kan vi lese dette:

HAN KOMMER

*Fra de lyse himmelsaler
Gabriel til jordens daler
stiger ned. Fra allmachts Gud
bringer han det store bud:
Krist er født! Ham jordens slekter
venter, så de nær forsmekter.*

**«Stå opp, bli lys! For
lyset ditt kommer, og
Herrens herlighet går opp
over deg.»**

Jes 60,1

*Hvilken stad har vel den cære
kongens fødested å være?*

*Er det Roma, rik og prektig,
verdensstaden, stolt og mektig?*

*– Nei, den vilt i lysters brynde
brenner. Eller sover rolig:
keiseren på bløte hynde,
trelten i sin usle bolig.*

*Er Athen, det verdens øye,
kanskje kåret av den Høye?*

*– Nei, i taushet natten faller
over andre, over guder,
og de store filosofer
hviler trett i visdoms haller.*

*Er det Salem? Herrens egen
stad, hvor templets høye tinde
peker opp mot Gud og himmel,
er det der hans lys skal rinne?*

*– Der er ro i tomme streder,
natten slører Herrens tempel,
over folk og vakt og konge
søvnen tungt sitt dekke breder.
Nei, ei heller den skal høre
budet som skal verden røre.*

*I Betlehem, den ringe, lille
by bland Judas øde berge,
der hvor menneskenes smille
aldri noen stordåd gjorde,
skjedde underet, det store.
Og på byens stille marker
noen hyrder bange bever –
over dem seg himlen åpner,
over dem Guds engel svever:
«Reddes ikke! Vær kun glad,
Krist er født i Davids stad!»*

*Og ved Betlehem det ringe
senker engelen sin vinge;
fromt han skygger for sitt øye,
for han ser den Evighøye
– han som verdner har i eie –
i en krybbes ringe leie.*

*Hedningenes sol
er oppgangen!
Over all jorden
stiger sangen!
Himlen er åpen,
Livet er funnet,
sannhetens evige
dag er runnet!*

GUNNAR HOLTH

Frykt ikke!

Fryktens herredømme

Da Herrens engel åpenbarte seg for hyrdene ute på marken julenatt, og Herrens herlighet strålte om dem, ble de grepst av stor frykt (Luk 2,9).

Troslivet

Frykten har en veldig makt over oss mennesker. Den er som en tyrann som dreier sitt spill med oss, og som vi ikke selv makter å frigjøre oss fra.

Hva er det vi mennesker frykter for? Det kan være så mange ting. Noen frykter for ikke å strekke til overfor livets mange utfordringer og krav som hver dag stilles. Andre frykter for hva morgendagen og den ukjente framtid skal bringe. Vi kjenner alle til frykten for å bli rammet av kreft eller en annen uhelbredelig sykdom og lidelse. Vigripes ofte av angst og bekymring ved tanken på ulykker eller krig, et plutselig hjertestopp, en lammende hjerneblødning eller en byrdefull alderdom og hjelpelös senilitet.

Fryktens herredømme over oss er et grusomt tyranni vi alle kjenner til.

Fryktens årsak

De færreste har imidlertid klart for seg hvor frykten har sin siste og egentlige grunn. Den finner vi nemlig ikke i noe av det som er nevnt ovenfor. Det er bare sekundære følger av noe enda alvorligere og forferdeligere. Hva det er, kan vi ikke utgrunne selv, men det har Gud sagt oss i sitt Ord.

All jordisk elendighet, ulykke og nød, all forkrenkelighet, lidelse og den legemlige død er ikke fryktens siste og egentlige grunn. Det er derimot synden som er årsak til alt dette. Derfor er menneskets dypeste og alvorligste nød heller intet av det før nevnte, men derimot syndens ennå mer omfattende og forferdelige lønn: Guds vrede, dom og straff, fortapelsens uopphørlige kval og evig pine.

Med synden kom også frykten inn i verden (sml. 1 Mos 3,8-10). Fryktens dypeste og egentlige grunn er at vi har

syndet og derfor vet oss dømt av Gud i vår samvittighet. Det vitner også hyrdenes frykt julenatt tydelig om. Den er et eksempl blant mange på den onde samvittighets umiddelbare reaksjon når den hellige Gud trer oss syndere nær.

Fryktens overvinner

Mennesker har gjort og gjør mange forgjeves forsøk på å bli kvitt frykten. Det er ingen ende på hva mennesker utenker og gjør for å sikre og gardere seg mot snart det ene og så det annet av de mange ting vi frykter i dette liv. Likevel lurer frykten innerst inne stadig vekk. De fleste prøver nok daglig å fortrenge bevisstheten om at vi er i sterke makters og krefters vold. En søker lengst mulig å unngå å se den virkelighet i øynene og vedgå den overfor seg selv. Dog vet vi til sylene og sist at det er en håpløs og umulig kamp vi kjemper mot dødens makt. For det er nå en gang «menneskers lodd en gang å dø og deretter dom» (Heb 9,27). Derfor blir vi heller aldri kvitt frykten for noe vi gjør. Fryktens årsak kan vi nemlig aldri fjerne.

Hva hjelper det så om mange sier til seg selv og andre: «Det går nok! Det er ikke noe å være redd for.» Det er der jo likevel så lenge ikke fryktens årsak er fjernet. Det gjelder ikke bare alt det synden har forvoldt i dette liv, men også den dom som følger etterpå. Hva den angår er det heller ingen ende på menneskers håpløse og forgjeves forsøk på å bli kvitt frykten. Men det er alt sammen kvaksalveri. Hva hjelper det så at mange prøver å trøste seg selv og andre med å si: «Det finnes ingen Gud! Det er intet helvete!» Slik tenkte og regnet den rike mann Jesus taler om i lignelsen om Lasarus (Luk 16,19-31). Men da han slo øynene opp i dødsriket hvor han var i pine, ble han klar over noe annet. Sannheten og virkeligheten er verken til å spøke med eller mulig å lyve seg selv eller andre bort fra.

Den eneste mulige befrielse fra frykten er den engelen forkynte for hyrdene julenatt: «Frykt ikke! For se, jeg forkyn-

ner dere en stor glede – en glede for alt folket. I dag er det født dere en frelses, som er Messias, Herren – i Davids by. Og dette skal dere ha til tegn: Dere skal finne et barn som er svøpt og ligger i en krybbe» (Luk 2,10-12).

Frykt ikke! Det er overskriften hele juleevangeliet står under, fordi noe uhørt stort og gledelig er skjedd: Det er født oss en frelses, en redningsmann og befrier! Han er Messias, Herren. Det vil si: Gud Herren selv! Derfor behøver vi ikke lengre å frykte for noen eller noe som helst verken i denne verden eller i den kommende. For når Gud er med oss og for oss, hvem kan da være imot oss?

Tegnet

Tegnet som skal forvisse oss om at vi ikke lenger har noe å frykte for, er at vi finner Guds enbårne Sønn, Gud selv,

som et lite menneskebarn, «svøpt og liggende i en krybbe». Hva betyr det? Det gir Hebreerbrevets forfatter oss svar på når han skriver: «Da barna har del i kjød og blod, fikk også han på samme vis del i det, for at han ved døden skulle gjøre til intet den som hadde dødens velde, det er djevelen, og utfri alle dem som av frykt for døden var i treldom hele sin livstid» (Heb 2,14-15).

Det var ikke for englenes, men for vår skyld Guds Sønn ble vår bror. Det er tegnet på at Gud i sin ubegripelige barmhjertighet har gjort vår sak til sin egen og tatt på seg å føre den for oss. Det er det Guds enbårne Sønn ble menneske for, å bære vår skyld, gå inn under vår dom og i vårt sted lide syndens lønn, døden. Som Hebreerbrevet videre sier det: «Derfor måtte han i alle ting bli sine brødre lik, for at han kunne bli en miskunnnelig og trofast yppersteprest for Gud til å sone folkets synder» (2,17).

En usigelig glede

Det han kom for er nå skjedd! Det er fullbragt! Kristus har ved sin død under Guds dom i vårt sted gjort fyldest for alle våre synder. Dermed er også han som har dødens velde, Djevelen, gjort makteslös og vi dermed utfridd fra all frykt!

Det er den glede englene forkynte for hyrdene julenatt, og som nå forkynnes også for oss. Den var nemlig ikke alene for dem, men også for oss. Ja, den er «for hele folket», dvs. for alle mennesker gjennom alle tider på ethvert sted, av alle stammer, tungemål og folk! Det er en glede så usigelig stor at den ikke tåler sammenligning med noe annet. Den er i sannhet «det som intet øye har sett og intet øre har hørt, og det som ikke oppkom i noe menneskes hjerte, det har Gud beredt for dem som elsker ham» (1 Kor 2,9). Derfor stemmer også vi med i englenes lovprisning: «Ære være Gud i det høyeste!»

*Kom da, min Jesus,
velkommen til jorden*

*for i mit sted at afgøre min sag,
så jeg engang kan i helliges orden
sidde til bords på fuldendelsens dag.
Du har jo tegnet mig i dine håender,
derfor ved jeg, jeg i sandhed er din,
lever på nåden, hvad end der mig hånder,
ved, at din salighed også er min.*

NIELS OVE VIGILIUS

BOKNYTT

Blant årets nye bøker vil vi spesielt gjøre oppmerksom på følgende:

**Thoralf Gilbrant:
HVA ER SKJEDD
MED BIBELEN?**
(Rex forlag, 328 sider)

Gilbrant, som sammen med Arthur Berg og Carl Fr. Wisløff står bak oversettelsen av Norsk Bibel 1988, gir her en omtale av bibelsyn, prinsipper for bibeloversettelse – med konkrete eksempler, og bedømmelse av det håndskriftmateriale som finnes (såkalt «tekstkritikk»).

Ikke så få har hatt inntrykk av at vår nye kirkebibel (Bibelselskapets oversettelse av 1978/85) ikke bare har gitt oss en moderne språkform som for mange kjennes uvant, men også har tilsløret («forenklet») eller endog fjernet viktige åndelige sannheter. Gilbrants bok dokumenterer mange eksempler på dette. Det er nyttig for tenkende bibellesere at vi har fått en slik samlet oversikt om disse spørsmålene.

Julens viktigste navn

AV GUTTORM RAEN

Det er to navn det er tale om. Men det er den samme person som bærer dem.

Det ene leser vi om i Matteus 1,21: «Du skal gi ham navnet *Jesus*, for han skal frelse sitt folk fra deres synder.» (Se også Luk 1,32; 2,21.)

Frelser-navnet

Navnet «*Jesus*» betyr «*Herren frelser*», og er den greske formen av det hebraiske navnet «*Josva*» eller «*Joshua*». (Det nye testamente er jo skrevet på gresk.)

Det er altså også andre mennesker som kan bære det samme fornavnet (sml. Kol 4,11). Likevel er Jesu navn enestående. For det var en bestemt årsak til at han fikk dette navnet – et vilkår som ingen andre kan oppfylle.

Begrunnelsen siterte vi ovenfor: «Han skal frelse sitt folk fra deres synder.»

Jesu navn betyr for det første *oppfyllelsen av Guds frelsesløfter*. Det er gjennom denne personen Gud sender sin frelse til oss mennesker.

For det andre viser navnet hva frelsen innebefatter – *frelse fra synden*. Det er vår synd som skiller oss fra Gud, han som har skapt oss og ønsker at vi skal leve i samfunn med ham (Jes 59,1-2).

Frelsens innhold

Frelse er altså noe konkret. Det består ikke bare i å føle at en kommer ut av en vond situasjon, eller at en får det godt menneskelig sett. Frelse har med forholdet til Gud å gjøre. Og det skille og fiendskap som vår synd har satt mellom oss og den hellige Gud, måtte ryddes

bort for at vi skal få være Guds barn.

Det kunne bare skje ved at Jesus Kristus, vår stedfortreder, tok på seg dommen og straffen for vår synd, da han gikk veien til korset og døde for vår skyld. *Derfor må et sant julebudskap også tale om Golgata.*

For det tredje heter det i Mat 1,21 at han skal *frelse sitt folk* fra deres synder. Jesus kom ikke bare for jødenes skyld. Hans død og oppstandelse gjelder hele verden (1 Joh 2,1; Joh 1,12).

Men det har likevel en spesiell betydning at Jesus ble født og virket i Israel. Det var dette folket som Gud utvalgte til å ta imot hans åpenbaring og til å fullføre hans frelsesplan gjennom. «Frelsen kommer fra jødene» (Joh 4,22). Dette minner oss igjen om at den frelse Gud gir, ikke er en abstrakt idé, men er grunnlagt på det som Gud konkret har gjort.

Dessuten er det som Gud har gjort med Israel, et forbilde på hva det vil si å være Guds folk. Samfunnet med ham beror alene på hans nåde (Rom 5,1-2).

Gud bestemte navnet

Vi må understreke betydningen av den som ga navnet.

Også i menneskelige sammenhenger kan det ha betydning hvem som har gitt en det navnet en bærer. Det kan være en arv å ta med seg, og stundom en forpliktelse.

Når det er *Gud* som kunngjør navnet, ligger det noe mye mer i det. Det betyr at det er gjennom

denne personen, Jesus Kristus, at Gud vil utføre det som navnet sier. Derfor er denne frelsen like sikker som Gud selv.

Immanuel

Det andre navnet som nevnes i julebudskapet, er *Immanuel*. Det er hebraisk og betyr «Gud med oss».

Om den amerikanske presidenten Abraham Lincoln, som sørget for at negerslaveriet ble opphevet, fortelles det følgende episode. En gang under borgerkrigen var det en som uttrykte ønske om at Gud måtte være på deres side. «Akkurat det er jeg ikke så opptatt av», kommenterte Lincoln. «For vi vet at Gud er alltid på den rette siden. Men jeg ønsker inderlig og ber om at vi må være på Guds side.»

En slik holdning illustrerer en viktig sannhet. Det finnes nemlig mange mennesker som gjerne vil si at de har Gud på sin side, til tross for at de lever slik at han ikke kan kjennes ved dem. Dette advarer Guds Ord oss imot. Om dem som tenker slik, sier Herren: «Jeg vil ikke tilhøre dere» (Hos 1,9).

Likevel leser vi i juleevangeliet at Jesus kalles med navnet «Gud med oss». Hvordan kan det ha seg?

Det er to viktige sannheter som blir understreket for oss gjennom dette navnet.

Profetenenes vitnesbyrd

Navnet Immanuel har sin konkrete bakgrunn i profeten Jesajas bok. Det knytter Jesu komme på en spesiell måte til frelses-

profetiene i Det gamle testamentet. Med andre ord, det som Gud hadde talt om og lovt mange hundre år tidligere, ble nå oppfylt.

Dette er en grunnleggende sak i Bibelen. Det er ikke slik som mange moderne teologer vil ha det til, at de som skrev Det nye testamente, anvendte profetiene i Det gamle testamente på Jesus, mens de opprinnelig hadde en annen mening. Nei, Jesus er oppfyllelsen av profetiene. Det skjedde akkurat slik som Gud hadde talt om det og forberedt det.

På tre steder i Jes 7:8 blir vi minnet om betydningen av navnet *Immanuel*. Det første av dette er i 7,14:

Se, en jomfru skal bli med barn, hun skal føde en sønn og gi ham navnet Immanuel.

Dette er et av de steder i Bibelen som har voldt fortolkere mest hodebry. De som ikke regner med virkelig profeti, sier gjerne at ordet for «jomfru» ikke behøver å bety en kvinne som er ugift og ikke har hatt med mann å gjøre – til tross for at dette er den mest naturlig forståelsen av ordet, og den greske oversettelsen fra før Kristi fødsel tydeligvis har oppfattet det slik.

Jomfrufødselen

For den som tror på Gud som undrenes og profetenenes allmektige Gud, er ikke dette med jomfrufødselen noen avgjørende innvending mot å betrakte ordet som en direkte profeti om Jesus Kristus. Tvert imot, det gjør denne oppfatningen naturlig, siden både Jesu fødsel og Jesus selv er enestående.

Han er en person som ikke kan sammenlignes med noen andre.

Også blant dem som ikke direkte avviser forutsigende profetier, finnes det en del som hevder at sammenhengen i Jesaja krever at profeten har en samtidig oppfyllelse på kong Akabs tid – ellers blir den meningslös. Dermed blir den bare indirekte eller overført en profeti om Jesu fødsel.

I første omgang kan dette virke tilforlatelig, ikke minst når en leser fortsettelsen i versene som følger.

Likevel er ikke dette noe avgjørende argument. For det er flere steder i Det gamle testamente at vi finner profetier som gjelder langt fram i tiden, sammen med ord som gjelder samtiden eller en nær framtid (se f.eks. 5 Mos 18,15 flg; 2 Sam 7,12-13.18; sml. Sal 16,10 og Apg 13,35).

Profetenenes bekrefteelse

I virkeligheten finner vi en klar bekrefteelse seinere i Jesajas bok på at dette ordet gjelder frelserens (Messias') fødsel: «Et barn er oss født, en sønn er oss gitt. Herredømmet er på hans skulder, og hans navn skal kalles Under, Rådgiver, Veldig Gud, Ewig Far, Fredsfyrste» (Jes 9,6).

Navnet *Immanuel* og betydningen av det blir gjentatt to ganger hos profeten Jesaja. Først nevnes det i forbindelse med en domsprofeti (Jes 8,8), og dernest som en understrekning av at Gud griper inn på tross av hva mennesker tenker og planlegger (Jes 8,10).

Dermed har vi tre viktige sannheter som blir

direkte påpekt i forbindelse med dette navnet: 1) Det skal komme en frelser, som Gud sender på en spesiell måte. 2) Gud er en hellig Gud som dømmer synd. 3) Den som tror på Gud og hans Ord, trenger ikke å frykte selv i en mørk tid.

Guds Sønn

At Jesu komme var oppfyllelsen av det Gud hadde lovt og åpenbart i det profetiske ord, er en hovedsak som navnet Immanuel minner oss om. Men navnet sier også noe spesielt om *frelserens person*, hvem han er.

Da Maria, Jesu mor, fikk budskapet om at hun skulle føde en sønn uten medvirkning av en menneskelig far, ble det sagt til henne: «Derfor skal også det hellige som blir født, kalles Guds Sønn» (Luk 1,35).

Ordet «kalles» bør vi tenke over betydningen av. Vi mennesker kan gjerne kalle en person eller en ting for noe annet enn det den virkelig er. Men når Gud kaller og nevner noe, er det slik han sier det er (sml. 1 Joh 3,1).

Dette er det store og det aller mest enestående ved frelseren som ble født: Han er ikke bare et menneske, men også Guds enbårne Sønn fra evighet av. Han ble vår bror – for å frelse oss (Heb 2,14).

Det er slik som et av våre bekjennelsesskrifter uttrykker det: Han er «sant menneske, født av jomfru Maria». Og han er samtidig «sann Gud, født av Faderen fra evighet av». Som apostelen Johannes sier det: «Ordet ble kjødt og tok bolig iblant oss» (Joh 1,14).

Gud og menneske

Vår tanke står stille når vi tenker på hvor stort dette er, og når vi prøver å forklare det. Men det er slik Bibelen viser oss at han er.

Jesus er sant menneske – og et fullkommen menneske. Han oppfylte det Gud hadde tenkt med mennesket da han skapte det i sitt bilde (Sal 8; Heb 2,7-8). Han er det eneste menneske som har levd slik Gud krevde, uten synd. Og det gjorde han for å bære vår synd (Gal 4,4-5).

Men han som ble født i Betlehem den natten, er også Herre over alle ting. «I begynnelsen var Ordet, og Ordet var hos Gud, og Ordet var Gud», heter det i Johannes-evangeliets åpningsord, som minner oss om Bibelens første vers.

To linjer i profetiene

Når vi leser frelsesprofetiene i Det gamle testamentet, ser vi at det er to linjer: (1) Gud selv er den som skal komme med frelse, og (2) Gud skal sende en frelser, Davids sønn, Messias. Noen steder ser vi at forbindelsen mellom disse linjene innebærer at Frelseren er mer enn et menneske (se f.eks. Sak 11,13; 12,10; Mal 3,1; om hyrden i Esek 34).

Denne sammenhengen minnet Jesus fariseerne om, da han spurte dem om hvem Messias var (Mat 22,41-46). Jesus henviste til det som står i Salme 110 og stilte spørsmålet: «Når nå David kaller ham Herre, hvordan kan han da være hans sønn?»

Svaret på dette spørsmålet er det vi kaller «inkar-

nasjonen», at Guds Sønn ble født som menneske, og er sann Gud og sant menneske.

Så stor er vår frelser! Derfor heter han også Immanuel – «Gud med oss»!

Jesu myndighet

I evangeliene ser vi at mennesker var forundret over Jesu myndighet. De så mennesket Jesus. Men han viste også gang på gang at han var en som hadde Guds myndighet – til å tilgi synd, til å gjøre undergjerninger, til å bringe Guds åpenbaringsord (Mat 9,2-8; 7,29; Joh 8,54-58).

Vi skjønner at det som navnet Immanuel forteller oss om Jesus, er av de mest grunnleggende saker i vår kristne tro. Det har avgjørende betydning også når vi tenker på de andre sider av denne troen: Jesu død og oppstandelse, hva det betyr at han er i himmelen og ber for sine, hans gjenkomst, dommen og det evige liv, og så videre.

Vi må være klar over at navnet Immanuel også betyr at det er bare i Jesus at Gud er med oss. Det finnes ingen vei til Gud utenom Jesus Kristus og hans kors. Eller for å gi det en mer personlig adresse: Ingen av oss blir frelst uten omvendelse og tro på Jesus Kristus.

Verdens viktigste navn

Julen minner oss om at frelseren ble født og fikk navn.

Vi har sett litt på betydningen av de to navnene som juleevangeliet forteller om, og måten de ble gitt på. Det at frelseren fikk disse navnene, peker på

Når korset mister sin kraft

Under et besøk i Norge i 1991 kom jeg i et bedehus over et program for Indremisjonsselskapets landsungdomsstevne. Av programmet fremgikk det at «Kreativ Misjon» skulle medvirke. Det er en profesjonell dansegruppe som driver drama på et meget høyt nivå, med «klar og sterk forkynnelse i estetisk fremførelse».

Søkelys på arbeidsmåter

Linjen bakover

En blir beklemt når man ser hvilke midler som brukes i den vekkelsesbevegelse som blant sine ledere finner Ole Hallesby og flere med etternavnet Wisløff. Når man tenker på hvilken tro disse menn hadde på Ordets iboende virkekraft, og hvor redd de var for alt som kunne forstyrre konsentrasjonen om det ene nødvendige, er det trist å se sammenhengen mellom fortid og nåtid. Guds folk er ikke i en rivende utvikling. Hvor føres vi?

For noen år siden sa mange ja til kristen pop og drama. Nå tas det neste skritt. En sender bud på profesjonelle dansegrupper, og så beroliges eventuelle skeptikere med at det er tale om klar og sterk forkynnelse i estetisk fremførelse.

Estetisk fremførelse – estetisk kristendom

Det estetiske i mennesket har nytelsen som livets mål. Hvordan er forholdet

betydningen av hele hans liv og gjerning.

For i Bibelen er ofte navn ikke bare et kjennetegn på en person, men også en karakteristikk av hans personlighet og hans oppgave. Spesielt er dette tilfellet når det er Gud som har bestemt navnet.

Derved ser vi at Jesu navn gjør ham til den viktigste person i hele vår historie, for alle mennesker:

«*Det er ikke frelse i noen annen. For det finnes ikke noe annet navn under himmelen, gitt blant mennesker, som vi kan bli frelst ved.*» (Apg 4,12)

Derfor er julens budskap alvorlig for dem som ikke vil vende om og ikke bryr seg om Gud.

Men samtidig er julebudskapet lys i en mørk verden og en mørk tid.

mellan klar og sterk forkynnelse og nytelse? En peken kan være en nytelse, men er den også en kristelig preken? Finnes det en estetisk kristendom som frelser?

Da Paulus kom til Korint, sto han overfor mennesker som satte det estetiske umåtelig høyt. De var stadig på jakt etter det uvanlige som kunne gi dem en helt ekstraordinær nytelsesmettet opplevelse. Det behovet kunne Paulus godt ha imøtekommert, men han gjorde det ikke. Han visste at forkynte han evangeliet med visdom i tale, ville Kristi kors tape sin kraft. Derfor kom han i svakhet, frykt og stor frykt, og hans tale og hans budskap virket ikke ved visdoms overtalende ord, men ved Ånds og krafts bevis.

Selv om det ikke står i Bibelen, er jeg likevel overbevist om at Paulus aldri ville sende bud etter en profesjonell dansegruppe. Det ville vært helt ødeleggende for det som var hans mål. Kristi kors ville ha tapt sin kraft.

Både/og

I programmet for nevnte landsungdomsstevne er det mange gode emner for bibeltimer og seminarer. Det må en glede seg over. Jeg tror de som utformet programmet virkelig har ønsket å nå de unge med evangeliet. Likevel har de gått inn på en farlig vei.

Skal Kristi kors bevare sin kraft, må vi si nei til det som stjeler den. Mange vil si at de tror korsets kraft er så stor at

«*For hver den som påkaller Herrens navn, skal bli frelst*» (Rom 10,13).

Det gjelder også deg som leser disse linjene. Og du skal vite at det er dette Gud har vitnet om og bekref tet både gjennom det profetiske ord i Det gamle testamentet, og gjennom det som er fortalt om Jesus Kristus og hans komme i Det nye.

den overvinner alt annet. Korset kan ganske enkelt ikke minste sin kraft.

Det høres fromt, men er det ikke. Det er uttrykk for overtro. Guds Ord oppfordrer oss til ikke å blande ordet om korset opp med noe som svekker det.

Bedrøvelse av Guds Ånd

Enhver kristen med noe åndelig erfaring vet at Helligånden lett kan bedrøves. Gir vi en enkelt plante fra verdsighetens mark lov til å vokse i vårt hjerte, er vi inne på en avvei. Det gjelder også når det dreier seg om arbeidsformene i vårt åndelige arbeid. Det finnes midler og arbeidsformer som er uforenlig med bevarelsen av korsets kraft.

«Vi ble velsignet»

Stadig vil det være noen som sier at de ble særlig velsignet av nettopp en slik dansegruppe eller av en medvirkende popgruppe. Ja, noen vil til og med si at de er blitt frelst ved nettopp disse gruppens deltagelse.

Gud alene kjenner hjertene. Det er ikke alt som kalles frelse som virkelig er det, men Gud kan bruke underlige midler for å nå et menneske. Gud kan tale gjennom et esel. Men det som Gud i unntagelsestilfeller gjør, må vi ikke ta til intekt for egne midler og metoder i evangelisering. Bibelen understreker at Gud frelser gjennom forkynnelsens dårskap og ikke gjennom «klar og sterkt forkynelse i estetisk framførelse».

Vi må velge

Følger vi den vei som mange velmenende kristne har slått inn på, sier vi farvel til korsets kraft. Den er uløselig knyttet til forkynnelsens dårskap, og den finnes kun der hvor den får lov til å stå alene. Sammenlignet med pop- og dansegrupper virker visdoms tale uskyldig i våre øyne, men den er det ikke. Også den ødelegger korsets kraft.

Det er grunn til største aktpågivnenhet og vågemot. Vi må våge å stå igjen med det som i menneskers øyne bare er forargelse og dårskap. Slik har man alltid betraktet korsets ord. Ser vi bort fra vekkelsestidene, har det aldri kunnet samle de mange.

Menneskelig talt kan man godt forstå dem som sier at vi må gå nye og andre veier for å nå vår egen tid. Vi må også erkjenne at mange nås. Det samles store

Evangeliet

En kristen musiker gikk på en konsert sammen med en venn, og det hadde vært en stor opplevelse. Da de gikk ut, kommenterte den andre det slik:

«Det var en fin konsert, det var omrent like godt som å høre evangeliet.»

«Nei», svarte den første, «det var det ikke. For evangeliet er noe annet enn en estetisk eller følelsesmessig opplevelse. Evangeliet er et konkret budskap om det Gud har gjort i Jesus Kristus.»

skarer når det inviteres til kristen pop, kristen rock, kristent drama, kristen dans. Det gjorde det også for 20-30 år siden. Men hvor der de blitt av de som den gang var samlet om det? I og for seg er det ikke snakk om nye midler. Det nye er at de har funnet vei inn i noen av de kristelige organisasjoner som gjennom artier har stått for en annen kurs og linje.

Men la oss ikke følge våre kristne brødre. De er inne på en avvei hvor korset mister sin kraft. Går vi i deres spor, føres vi vill og da har han seiret som kun er kommet for å stjele, myrde og ødelegge.

Det er mulig at de få som holder fast ved korsets ord alene vil bli enda færre. Så lenge de forblir tro mot Ordet og korset i dets renhet, er det likevel håp om at Gud vil utgyte sin Ånd over dem på ny.

Blander vi derimot evangeliet med alt mulig annet, handler vi i ulydighet mot Herrens Ord, og da er spørsmålet om vi ikke kommer til å dele skjebne med det folk som var blitt utfridd fra trellelandet, men som likevel gikk til grunne i ørkenen.

HANS ERIK NISSEN
fra «Trompeten for Kristus», 4/1992

«For som jeg ofte har sagt dere, og nå igjen sier med tårer: Mange vandrer som fiender av Kristi kors.»

Fil3,18

Hjelp i åndskampen

Nehemja er en kjær og kjent person i Bibelen – en Guds bygningsmann som har vært til hjelp og inspirasjon for Guds folk gjennom tidene.

Bokmelding

Forkynner Kjell Dahlene i NLM har nylig utgitt en bok om Nehemjas bok, kalt «Nehemja – Guds bygningsmann». Det er en samling av bibeltimer som han har holdt ut over landet.

Boka er ikke en tolkning i vanlig forstand, men den tar for seg bokas hovedpunkt og ser dem i lys av Det nye testamentet og anvender dem på vår tid. – «Guds Ånd er i dette Guds Ord og har fortsatt et aktuelt budskap» (s. 9).

Ja, det er sant at Nehemja bokas budskap er høyst aktuelt i dag.

Noe av det vi opplever i vår tid er nemlig at de åndelige murer nedrives,

og synden og verdens ånd får innpass både hos den enkelte og i forsamlingen.

Bibelkritiske tanker spres, både åpenlyst og kamuflert, via massemidia. Dette er ikke noe annet enn undergravingsvirksomhet.

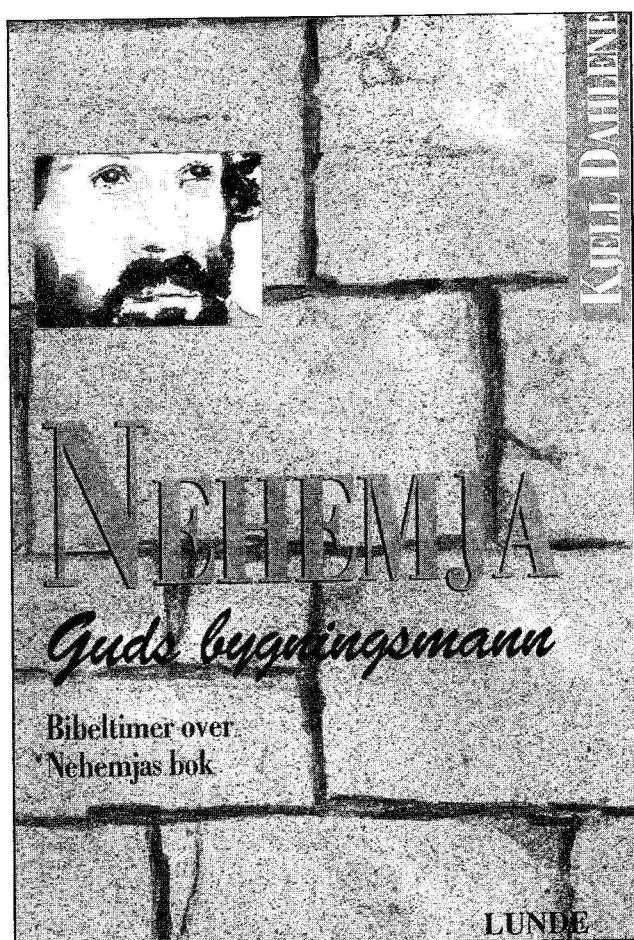
Det synes som om det er få som bygger på murene nå for tida. Men så utsettes de også for de samme taktiske metoder som Nehemjas fiender anvendte. Dersom ikke skremstaktikken lykkes, tyr man gjerne til ironi, spott, latterliggjøring, eller man går til den annen ytterlighet og benytter seg av smiger og overtaling for å oppnå sine mål.

«I slike situasjoner kan det være fristende å ty til naturlige virkemidler og kjødelig kraft» (s. 84). Bønn, vakthold og åndelige våpen er imidlertid det viktigste i åndskampen.

Kjell Dahlene har gitt oss en nyttig og god bok som fortjener å kalles en oppbyggelsesbok. Den avspeiler forfatterens tillit til Guds hellige Ord. Den er både til trøst og hjelp i kristenlivet og åndskampen, men også en advarsel både til den enkelte og den troende forsamling til ikke å skikke seg lik med denne verden.

Boka er lettlest og oversiktlig. Mitt ønske er at både unge og eldre vil lese den. Boka vil også passe godt i bibelgrupper, og etter min mening bør det overveies om en ikke bør utarbeide en studieplan til boka. – Den er med dette anbefalt.

OLAV HERMOD KYDLAND

Kjell Dahlene:
«Nehemja – Guds
bygningsmann»
Bibeltimer over
Nehemjas bok
Lunde Forlag 1994
191 sider

Hvor går grensen for Guds nåde?

Fra en samtale...

For mange år siden samtalte jeg med en kristen bror. Vi kom bl.a. inn på det som står i Rom 7,19: «Det gode som jeg vil, gjør jeg ikke. Men det onde som jeg ikke vil, det gjør jeg.»

En har sagt det slik: «Så lenge du holder deg til *Golgata*, teller Gud ikke ganger...»

Fra livets erfaringer og Guds bevarende nåde...

Skal Gud få bevare en kristen, må han «bevare» han som en *synder*, slik at vedkommende med en levende tro har sin rettferdighet i *Kristus*, slik han også først mottok den.

Bruk spørre-spalten!!!

Har du spørsmål å stille innenfor emnet kristen tro/liv, så kom med dem. Spørsmål og svar vil bli gjengitt i bladet.

Skriv kort! Redaksjonen forbeholder seg imidlertid retten til gjøre et utvalg blant innkomne spørsmål.

Redaksjonens adresse er: *Bibelsk Tro*, postboks 264, 4350 Nærø.

Skal Gud få berge oss fra «teori-kristendom» må han i sin godhet og nåde ta ifra oss alt vårt eget.

All sann kristen kunnskap er god. Den skal vi takke for. Men Ludvig Hope sa en gang dette – da han var i anfektelse: «Stakkars Hope som veit so mykie...»

Oscar Ahnfelt sa det slik på dødsleiet:
«Hvorfor skal det være så vanskelig å
tro det som jeg tror?»

Bor ikke skrøpeligheten i vårt hjerte,
er nåden husløs.

Det er bedre at *vi* blir «husløse» – åndelig talt – for da tyr vi inn i nådens hus. Dette sørger Gud for.

Luther sier det så treffende: «Gud har to ting han steller med. Det er å bryte i stykker det som er ferdig, og gjøre ferdig det som er sønderbrudt.»

Forunderlige sannhet: «Vårt liv er skjult med Kristus i Gud». Om denne Guds regjering sier Luther: «Gud fører oss slik, at vi ofte til sist ikke vet hvem som er en kristen». Paulus fikk en torn i kjødet. Han ville så gjerne bli kvitt den. Om det skjedde, skulle han tro at nåden var nok. Men Gud sa at nåden var nok, mens han hadde tornen! Og i Guds lys falt det «lys over tornen» – og Paulus ble «vel til møte» (2. Kor 12.10).

Fra C.O. Rosenius veiledning...

Midt i alt stiller Rosenius(*) dette spørsmålet:

«Men skulle ikke troen medføre forløsning fra synden?

Svar: Troen medfører visselig forløsning fra synden, til og med en trefoldig forløsning:

Først forløses vi fra alle synders skyld og dom og kommer inn i det riket, der ingen synd tilregnes oss mer.

For det andre forløses vi fra alle synders herrevelde, vi blir i alt åndelig-sinnet, holder med Ånden, fordømmer alle synder og kan således ikke mer fritt tjene synden. («En troende er gjort uoduselig i syndens tjeneste.» – Rosenius et annet sted.)

Guds langtidsplan

Fra det mest pålitelige av alt i denne verden – Bibelen, Guds Ord – får vi den historie og åpenbaring som viser hvordan vår skaper og Far tar ansvar for slektens tarv. Ved de store linjer og sitt nærvær gjennom alle tider, avsløres den guddommelige vilje og kjærlighet, som i «tidens fylde» har ført til at han «har sendt Sønnen som verdens frelser» (1 Joh 4,14). En Guds langtidsplan, virkeligjort ved Kristi fødsel og gjerning, og kunn gjort ved profeti, historiske beretninger og forkynnelse.

AXEL REMME

For det tredje forløses vi også fullkommen og for alltid fra adskillige syndevaner og laster, slik at f.eks. den som har stjålet, ikke stjeler lenger, og den som har bannet, ikke banner mer, en drunker blir for alltid edru osv.

Men det er andre synder som mer direkte finnes i kjød og blod, og fristelsen fra disse forløses vi aldri fra her i tiden.

Vi er heller aldri trygge for å bli overrumplet av disse syndene, men må drages med dem som med farlige villsdyr, så lenge vi lever her på jorden, samt våke og be om at de stadig må holdes i bånd.

Den ene har sin løve, den andre sitt svin å drages med, og den som glemmer, eller ikke tror, at dette vonde dyret lever, får da snart erfare det, når det uventet bryter stengselet og raser...

Å, hvor det da er nyttig og nødvendig – for å kunne forbli i troen og freden – at jeg riktig visst og fast i meg selv avgjør og betenker at jeg alltid forblir en synder, så lenge jeg går på jorden, at de vonde dyrene lever og bor i meg og alltid vil bryte seg løs.

Men like nyttig og nødvendig er vissheten om at jeg nå lever i det riket, der det på forhånd er oppgjort og avgjort at alle disse synder – som bor i meg – ja, selv om

de i fristelsens stund overrumpler meg, aldri skal fordømme, aldri heller tilregnes meg.

Nei, når det gjelder nädestanden – mitt forhold til Gud – lever jeg i «Guds barns herlige frihet», «som om det aldri noensinne fantes noen lov på jorden, hverken ett eller ti bud» (som Luther sier), men at jeg lever i et näderike som er så veldig over alle gjerninger som himmelen er høy over jorden (Sal 103) – slik at liksom ingen ujevnhet på jorden gjør noen ujevnhet på himmelen, gjør heller ikke alle omskiftelser i min fromhet noen forandringer i Guds nåde.

Til enhver tid er jeg i den samme uforanderlige nåde – i den gode stund som i den vonde stund – i styrkens og svakhetens – i fromhetens og fallets stund.

Å, hvilket kjetteri, sier min følelse og fornuft.

Men er ikke dette sant, så er intet sant i Kristi evangelium.

«...for er rettferdighet å få ved loven, da er altså Kristus død forgjeves» (Gal 2,21).

Da er det også falskt det Paulus skriver om når han sier at likesom synden og døden er kommet ved et menneske, så kommer også rettferdigjørelse til liv ved en, Jesus Kristus.

KRISTOFFER FJELDE

*Engstede hjerte,
Opp av din smerte!
Glemmer du aldeles
bort hva du har:
Frelserens vennskap,
Nåde og kjennskap!
Ennå han lever
og er som han var.*

*Minnes hans seier,
Husk hva du eier,
Ikke i deg, men i
Frelseren kjær:
Ren og rettferdig,
Himmelen verdig,
Ikke i deg, men
i Jesus du er.*

C.O.ROSENLIUS

(*) Fra «Samlade skrifter» av C. O. Rosenius (bind II) – «Om Guds frid» s.484/485, EFS Bokförlag, Stockholm 1926.

Religionsskifte?

En dansk religionsforsker, J. Aagaard, har i en artikkel hevdet at det foregår et «kjempemessig religionsskifte» verden over – en kjensgjerning som den kristne kirke så å si ikke er oppmerksom på (omtalt i Dagen 27.9, Vårt Land 17.9.).

Kommentar

Det er en religion uten navn – eller med mange navn, med røtter i blant annet asiatisk religion og okkulte forestillinger. Det er en «tro» uten klare dogmer, som setter mennesket selv i sentrum. Den står derfor ikke i motsetning til den sekulariserte innstilling som har preget mange mennesker i nyere tid, men er en naturlig forlengelse av et slikt verdenssyn.

Kjennetegn på den nye religiositet er blant annet 1) at det tales heller om «bevissthet» enn om samvittighet og ansvar, 2) at tanken på en personlig Gud erstattes av en vag tale om «individ», 3) at såkalte menneskelige verdier gjøres til det sentrale. Så langt noen punkter fra avisreferatene.

Fra verdslighet til åndelighet

Den som tenker en mannsalder tilbake, vil minnes at religiøse forestillinger på den tiden stort sett ble ansett som avlegs. Toneangivende teologer talte om «sekularer (verdslig) kristendom», og om at «Gud er død» (dvs. at våre gamle forestillinger om Gud er uaktuelle for det moderne menneske).

Siden da har vi sett en veldig oppblomstring av en ny interesse for «åndelige» verdier. Såkalt «alternativ litteratur» fyller metervis med hylleplass hos bokhandlerne. Ulike metoder, som i bunn og grunn er religiøse, skal gi både helse og økonomisk suksess. En søker etter sine kulturelle «røtter», og opplever gamle religiøse forestillinger i den prosessen. Endog selvbevisste tilhengere av utviklingslæren bruker stadig mer religiøst pregede uttrykk om sin overbevisning.

For den som kjenner sin Bibel, er ikke denne utviklingen overraskende. Vi kan peke på tre eksempler som Bibelen peker på: 1) Materialisme er i seg selv en form

for hedensk religion (Ef 5,5; Fil 3,19). 2) Når troen på den sanne Gud blir borte, settes andre religiøse tanker i stedet – tanker som bygger på den skapte verden og på mennesket selv (Rom 1,23). 3) Det at mennesket setter seg selv inn i det hellige og gjør seg selv til «gud», er en tendens som skal forsterkes i de siste tider, og få sitt fullkomne uttrykk gjennom Antikrist (2 Tess 2,4).

Sant misjonsarbeid i vår tid må ha som sin grunnleggende erkjennelse at vi er kalt til å vitne om den sanne Gud og hans frelse til mennesker som er preget av slike forestillinger som er skissert ovenfor.

Også innen kirken

Men en rett vurdering av vår tids åndelige situasjon må ta i betrakting at det samme religionsskiftet holder på å finne sted også innen den etablerte kristne kirke. At en slik utvikling kan komme, er igjen noe som Bibelen har gjort klart for oss (Mat 24,24; 2 Pet 2; Jud).

Noen eksempler fra den senere tid viser dette tydelig. Vi har lest om prester og biskoper som går inn for kirkelig velsignelse av homofile partnerforhold. De har tydeligvis glemt at det er Gud som setter velsignelse og forbannelse (5 Mos 11,26), og at det å velsigne det som Guds Ord dømmer som synd, fører til forbannelse både over en selv og dem en veileder (sml. 2 Mos 32).

Ikke minst i forbindelse med de feministiske framstøt for kvinnelig presteskap og lignende, ser vi tydelig konturene av en annen religion, en religion som ikke har Guds åpenbaring og frelse i Jesus Kristus som utgangspunkt, men menneskelige (såkalte kvinnelige) erfaringer og rettigheter. (Den som leser engelsk, kan få grundig redegjørelse for denne utviklingen i boken «The Feminist Gospel» av Mary A. Kassian, Wheaton, III, 1992.) I vårt eget land ble det for ikke så lenge siden avholdt en gudstjeneste i Bergen domkirke ved to kvinnelige biskoper, en norsk og en tysk. Den første har bl.a. slått til lyd for at skolene skal gi allmenn livssyntsundervisning i stedet for kristendomsopplæring, og den siste forsvarer offentlig både abort og homofili. I økumeniske kretser gjøres det ofte bruk

Det skjedde – det skjer

«(Luk 2,1-15)

Det skjedde noe i keiserens palass. Det er det første. Det skjedde at det utgikk et bud fra keiser Augustus, at all verden skulle innskrives i manntall. Underlig å tenke på det: Keiserens budskap var etter Guds planer. Guds Sønn skulle bli født i Betlehem. Keiseren traff sin beslutning, og alle måtte adlyde. Men keiseren måtte selv tjene Guds vilje, enda han ikke visste det.

Det skjedde noe i en stall. Det er det andre. Det skjedde at tiden kom da hun skulle føde. Maria føgte sin sønn, den førstefødte, og svøpte ham og la ham i en krybbe. Det hele var så liten en sak og så upåaktet av mennesker, at det knapt var tale om den en gang i herberget. Men Guds engler så det, og gledet seg. Frelseren var født –.

Dette er det største og merkeligste som er skjedd i menneskenes historie. Ja, historieskriverne har ikke notert det.

av ikke-kristne ritualer i forbindelse med ulike arrangementer.

Dette er eksempler. Mye annet og andre slags forhold kunne vært tatt fram. La oss bare nevne et motsatt fenomen, som i virkeligheten også peker i samme retning. Vi finner det særlig innenfor den såkalte trosbevegelsen, hvor det tales mye om en ny åndelig bevissthet, lite om synd og nåde, men desssto mer om at de troende skal gjøre bruk av Guds allmakt. Forbindelseslinjer til ulike ikke-kristne religiøse fenomener er nokså åpenbar.

Den liberale innflytelse

En har ofte følelsen av at vi i dag står i en situasjon da demningene brister med hensyn til åndelig utglidning på forskjellige områder.

Men når en demning brister, er det fordi den er blitt underminert på en eller annen måte. Innenfor den kristne kirke vil vi nok si at det hovedsaklig er et resultat av liberal og bibelkritisk teologi. I sin tid påpekte Ole Hallesby – i heftet «Hovedforskjellen mellom positiv og liberal teologi», 1924 – at det i bunn og grunn er tale om totalt forskjellig åndelig syn, ja, ulike religioner. Også ledende liberale teologer

Men dette var større enn alt de har skrevet om. Guds Sønn av evighet kom her ned og ble født av en kvinne. Han ble vår bror.

På Betlehems marker jublet englene og sang: «Ære være Gud i det høyeste, i mennesker Guds velbehag!»

Og så skjedde det noe i hjertene. Det er det tredje. «Og det skjedde da englene var faret fra hyrdene og opp til himmelen, da sa hyrdene til hverandre: La oss gå like til Betlehem og se dette som har hendt, og som Herren har kunngjort oss!»

Det som skjedde i stallen i Betlehem, trenger ikke å bli gjentatt. Men det som skjedde i hjertene, det skulle gjerne hende mange ganger – også i denne julen. Da blir det god jul. For det fikk de se – det var Jesus, verdens Frelser. »

CARL FR. WISLOFF i andaktsboka
«Livets brød», Lunde forlag

gir ofte uttrykk for dette, når de taler med forakt om alminnelige troendes vekt på den åpenbaring Gud har gitt oss i Bibelen, er sann og pålitelig.

Hvordan vurdere?

Ofte er det ikke lett å skjelne sant fra usant i tidens ulike tale om åndelige spørsmål. Men Bibelen viser oss at sanne troende ikke skal ha noe å gjøre med åndelige ledere som veileder i strid med, eller annerledes enn det Gud har åpenbart oss i sitt Ord (Rom 16,17; 2 Joh).

Samtidig må vi understreke at både for å kunne vurdere rett og for å kunne bli bevart i en åndelig forvirret tid, er det avgjørende å holde fast ved det som Gud har gitt oss og talt til oss.

En god hjelp er det å besinne seg på de grunnleggende sannheter som våre reformatoriske fedre understreket: Kristus alene – nåden alene – Skriften alene. Det siste av disse har sammenheng med Bibelens åpenbaring av Guds Ord. De to første er hovedsaker i det viktigste kjennetegnet vi har fått for å skjelne mellom sann og falsk lære (1 Joh 4,2). Det er avgjørende at vi selv lever i disse sannheter. ■

Guds heilage lov

AV OLAV TOFT

Det åttande bodet

Det åttande bodet lyder: «Du skal ikke vitna vrangt mot nesten din» (2 Mos 20,16). Å vitna er ei svært alvorleg sak, anten det er på tingplassen i tvistemål eller i annan samanheng. Eit vitne si utsegn kan få mykje å seia for utfallet av ei sak. Ei falsk framstelling kan få store konsekvensar for den som skal dømast og stenga han ute frå samfunnslivet. Gud vil med det åttande bodet setja vern om ein slik lagnad.

Det som dette bodet forbyd, vert i grunnteksten uttrykt ved verbet «ana», som tyder å svara. Ord for ord vil attgjevinga lyda: «Ikkje svarar du mot nesten din (som eit) lygnvitne. Bodet får då ein juridisk karakter i tydinga å uttala seg som vitne i ei rettsak. Når bodet vert tolka i denne samanhengen, då kan meiningsa verta rett klår for oss.

Ingen i Israel hadde lov til å draga seg undan vitneplikta, og når ein israelitt vart oppmoda til å stå fram og vitna, skulle han svara, og det måtte vera sant det han sa (3 Mos 5,1). Han skulle ikkje stå der som eit lygnvitne. Bodet forbyd såleis ei kvar usanning i det som vert sagt i rettsprosedyren. Og kravet er like sterkt både til dei som legg fram saka og til dei som vitnar, at dei må halda seg til sanninga.

Men bodet femnar vidare enn til tingplassen. Og om det ikkje er forma som eit forbod mot lygn generelt, ligg forbodet mot å lyga i sjølve formuleringa: «Du skal ikke svara som eit lygnvitne mot nesten din.»

Om å setja ut falske rykte

Å spreia falskt rykte er å tala usanning om eit menneske. Dette vert gjort ved misbruk av tunga. Tunga er eit fárleg instrument, når ho ikkje vert brukt på rett måte. Jak 3,8-9: «Men tunga kan ikkje noko menneske temja... Med henne velsignar me Herren og Faderen, og med henne forbannar me menneska som er skapte i Guds biletet.»

Det har vorte sagt at Gud har sett to naturlege gjerde for å halda tunga inne: tennene og lippene. Til desse kjem så det åttande bodet som ei tredje stengsle.

Tunga er ikkje berre vanskeleg å styra. Ho kan også vera giftig. «– Eit ustyrleg vonde, full av døyelag gift» (Jak 3,8). Baktale, som falskt rykte, vert i Bibelen sett fram som drepane gift, valda ved tunga. Liksom skorpionen har giftbrodden ytst på halen (bak), har baktale si gift i tunga. Og baktale er nett det å spreia usanning om andre bak ryggen til offeret. Mange har vorte råka av denne drepane gifta. «– Større er tunga sine sår enn sverdet», seier Augustin. Og det er sant; for dei sår som tunga lagar, kan ingen lækja heila. Og at baktalen let som om han er ven med den han baktalar, det er avskyleg. «Tunga deira er ei drepane pil. Med munnen sin talar dei venleg med nesten sin, og i hjarta sitt legg dei snare for han» (Jer 9,8).

Baktalen sårar tre personar: Fyrst den han baktalar, dinest personen han sladrar til, av di han let denne mannen få vonde tankar

*Dei ti
boda (IX)*

Å spire – en spire – Herrens Spire

«Israels Gud har talt, til meg har Israels klippe sagt: Det skal være en hersker over menneskene, en rettferdig, en hersker i guds frykt. Han skal være lik morgenens lys når solen går opp, en morgen uten skyer, når gresset *spirer* frem av jorden ved solskinn og ved regn. For har ikke mitt hus det slik med Gud? En evig pakt har han gjort med meg, ordnet i alle deler og trygget, all min frelse og alt godt – skulle han ikke la det gro frem?» (Fra Davids siste ord – 2 Sam 23,3–5).

Fra leser.

«På den dag skal Herrens *spire* være til pryd og herlighet, og landets frukt til stolthet og til pryd for de unntakne av Israel» (Jes 4,2).

«Jeg er Herren, det er mitt navn. Jeg gir ikke noen annen min ære eller de utskårne bilder min pris. De ting som er forkjent tidligere, se, de er kommet. Og nå forkynner jeg nye ting. Før de *spirer* frem, lar jeg deg høre om dem» (Jes 42,8–9).

«Kom i hu de forrige ting, akt ikke på fortiden! Se, jeg gjør noe nytt! Nå skal

det *spire* fram. Skal dere ikke kjenne det? Ja, jeg vil gjøre vei i ørkenen, strømmer i ødemarken» (Jes 43,18–19).

«Da skal ditt lys bryte fram i morgenrøden, og din legedom snart *spire* fram. Din rettferdighet skal gå fram for ditt åsyn, og Herrens herlighet skal danne din baktropp» (Jes 58,8).

«For som jorden lar sine *spirer* skyte fram, og som en hage lar sine vekster *spire*, slk skal Herren Herren la rettferdighet og lovsang spire fram for alle folkenes åsyn» (Jes 61,11).

«Se, dager kommer, sier Herren, da jeg vil la det stå fram for David en rettferdig *spire*. Han skal regjere som konge og gå fram med visdom og gjøre rett og rettferdighet i landet» (Jer 23,5).

Hør nå, Josva, du yppersteprest! Du og dine venner, som sitter her foran deg, dere er varselmenn. For se, jeg lar min tjener *Spire* komme» (Sak 3,8).

«Og si til ham: Så sier Herren, hærskarenes Gud: Se, det skal komme en mann som heter *Spire*. han skal *spire* fram av sin rot, og han skal bygge Herrens tempel» (Sak 6,12).

(Satt sammen og innsendt av
J. HORNES)

om den det vert sladra på,
og for det tredje seg sjølv,
av di han spreier ut vondt
rykte om eit anna menneske.

I forklåringa til det åtande bodet, heiter det: «Me skal ottast og elska Gud, så me ikkje ligg på nesten vår, ikkje baktalar han, eller fører vondt ord på han» (Vesle katekisma).

For Luther var det overordna synspunktet at Gud har sett dette bodet til vern mot nesten si ære. Hantalar i Store katekisma om därleg ryktespreiing som «ryktemakeri». Og å tala falskt vitnemål som ein «munngjerning». Dette vil Gud verja nesten vår mot.

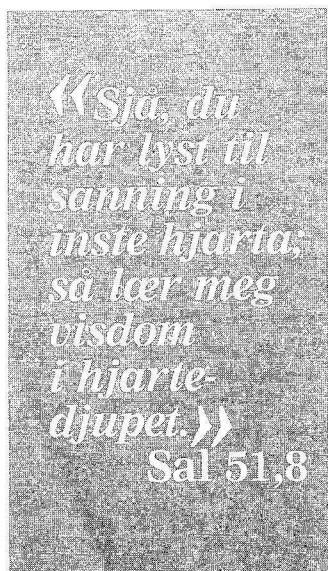
«Baktale er å sverta sin neste og fortelja feil og lyte bak hans rygg utan å gje han høve til å verja seg», seier Luther, og legg til: «Når ein får litt å vita

om ein annan, ber dei det ut i alle krokar, gottar og kosar seg retteleg over at dei kan gjera ein annan vondt, liksom svina som velter seg i såla og rotar i det med trynet» (Store katekisma).

Legg ikkje stein i børa åt nesten din. Ho kan vera tung nok frå før. Tal sanning i alt det du seier om han!

Me skal ottast og elska Gud så me ikkje... baktalar nesten vår. Og Luther sier ein annan stad i Vesle katekisma: «Dersom du veit noko om nesten, så ber det ikkje utover som ein sladrehank. Det einaste du då har å gjera er å grava ei grav av øyrene dine og kasta henne til.»

Kloke ord. (Framhald)

Utvelgelsen i Kristus

Efeserbrevet (II)

AV KJELL DAHLENE

Bibelstudie-serie

Ef 1,4: «For i ham har han utvalgt oss før verdens grunnvoll ble lagt, for at vi skulle være hellige og ulastelige for hans åsyn.»

Det er en dyp indre sammenheng mellom utvelgelsen på dette sted og velsignelsen i Kristus som vi behandlet i forrige artikkel. Utvelgelsen i Kristus er knyttet til velsignelsen i Kristus. Guds evige hensikt er å gi oss del i de himmelske frelsesgodene. Utvelgelsen i Kristus er det første av disse frelsesgodene apostelen løfter fram som har til hensikt å velsigne Guds folk.

Velsignelsen i Kristus er ikke salige følelser. Det er godt å ha gode følelser og Gud unner oss det. Men velsignelsen i Kristus er mye dypere og kraftigere kost enn som så. Velsignelsen i Kristus er håndgripelige frelsesgoder.

Utvalgt for å bli velsignet

Velsignelsen i Kristus gir seg utslag i utvelgelsen. I den gamle oversettelsen kommer det tydligere fram. Der sto det: *Likesom han utvalgte oss i Kristus...* Det er en fullstendig harmoni mellom velsignelsen og utvelgelsen i Kristus. Det er ikke noe motsetnings-forhold som en av og til kan ha følelsen av.

Jesu Kristi Far er utvelgeren. For i ham har han utvalgt oss!

Det går tydelig fram at det er Gud, Jesu Kristi Far, som er utvelgeren. Det er han som har tatt initiativet. I denne utvelgelse, som i alt han gjør, er han

suveren. Han trenger ikke å stilles til ansvar for sine valg. Han er høyt hevet over mennesker på alle plan når det gjelder dette. Det er han som talte og det skjedde. Han bød og det stod der. Etter sin vilje og sitt råd gjorde han alle ting vel. «Alt har Gud gjort skjønt i sin tid» (Pred 3,11).

Petter Dass understrekker klart Guds suverenitet: *Gud er Gud, om alle land lå øde, Gud er Gud, om alle mann var døde. Om slekter svimler – blant stjernestimler. Ihøye himler. Utallig vrimer Guds grøde.*

Vi har ingen rett eller makt eller myndighet til å kreve noe av Gud. Vår forstand, innsikt og oversikt er så liten og vår styrke er for intet å regne. Derfor skal vi vokte oss vel for å prøve å frata Gud retten til å handle slik som han vil og bestemmer ut fra sin viljes råd.

Utvelgelsen skjedde i evighet

Denne utvelgelsen er hevet ut over tiden. «Før verdens grunnvoll ble lagt», heter det her. Før tiden var – før denne verden trådde fram – før noe menneske var skapt, – så skjedde denne utvelgelsen i Gud. Det forteller oss at det ikke var noe hos deg eller meg som han måtte ta hensyn til. Vi kan ikke medvirke verken med våre gode eller dårlige sider. Han tok ikke hensyn verken til din styrke eller din svakhet. Vår fortjeneste er utelukket når det gjelder denne utvelgelsen.

Hva var motivet for utvelgelsen?

Her rører vi ved en av de dypeste hemmeligheter i Guds råd, men han har gitt oss et glimt inn i den. Utvelgelsen er knyttet til

Guds kjærlighet. «I kjærlighet» som vi har i vers 5, står i de fleste sammenhenger i vers 4. Det skal nok kaste lys både over dette vers (4) og det neste.

Det var Gud Faders evige kjærlighet til Sønnen som fikk dette mektige utslag og har fått så vidtrekkende konsekvenser. Jesus begrunner sitt sterke bønnebegjær med denne sannhet i sin yppersteprestelige bønn.

Fordi du har elsket meg før verdens grunnvoll ble lagt (Joh 17,27).

Hvem er utvalgt?

Dette er et spørsmål som har opptatt mange og skarpe iakttagere. Derfor er det underlig å legge merke til at dette tekstaavsnittet overhode ikke er interessert i det spørsmålet. Det taler enkelt om oss. Og hvem er oss? Går vi til adressen så er den klar. Det er de som tror på Jesus Kristus. Ordet her vil ikke skape tvil eller sette spørsmål ved utvelgelsen, men fortelle om de frelsesgoder vi har i utvelgelsen.

Hvordan Gud utvelger

Bibelen forteller oss om forskjellige utvelgelser. Det er utvelgelsen av bestemte personer til særskilte oppgaver. Abraham (1 Mos 18,9). David (1 Kong 8,16). Det er utvelgelsen av et folk til å være bærer av Guds åpenbaringer. Israels folk (5 Mos 14,2). Levittenes prestetjeneste (5 Mos 21,5). Spesielle steder ble utvalgt til å ivareta viktige funksjoner. Jerusalem (2 Kong 21,7). Særskilte offer ble utvalgt til å fylle sin plass i gudstjenesten i helligdommen (5 Mos 12,11).

Det som går igjen er at når Gud utvelger er det en nådens utvelgelse. Det går

ikke på fortjeneste, men på Guds barmhjertighet og nåde. Israels folk skulle ikke tro at de hadde noe fortrinn framfor andre folk, når de ble utvalgt.

Ikke fordi dere var større enn alle andre folk, fant Herren behag i dere, så han utvalgte dere. For dere er det minste av alle folk (5 Mos 7,7).

Det samme påpeker Paulus i sin undervisning til de første kristne. De skulle være klar over at de hadde bare Guds nåde å rose seg av.

Brødre, legg merke til det kall dere fikk: Ikke mange vise etter kjødet ble kalt, ikke mange mektige, ikke mange av høy ætt. Men det dåraktige i verden, det utvalgte Gud seg for å gjøre de vise til skamme (1 Kor 1,26-27).

Å få del i utvelgelsen blir en vidunderlig nåde og en ufattelig rikdom.

Mange kjenner historien om den kvinnelige frelsesoffiseren som stod på jernbanestasjonen i full uniform. Noen ungdommer hadde stor moro av å drive ap med henne.

– Er det slik at du er Jesu brud?

– Ja, jeg er glad jeg får tro det.

– Da må jeg sannelig si at han ikke har rare smaken.

– Det kan så være det, men det var han som valgte.

Og inn for dette å bli utvalgt i Kristus står en inn for underret: Det var han som valgte.

I dagligtale taler vi også om den utvalgte. Det kan være forloveden eller ektefellen. Av og til hender det at utenforstående ikke forstår denne forbindelsen og sier: Kan du begripe hva han ser i henne eller motsatt. De virker så forskjellige.

Men saken er den at de ser noe som andre ikke ser.

Og når Gud utvalgte – hva så han for noe? Så han noe elskelig, noe fint, noe godt? Jeg er redd han ikke ville finne noe om han lette med lys og lykte. Men hva så han i oss da han valgte?

Jeg tror ikke at vi kan si det på noen annen måte enn at han så sin egen Sønn i oss!

Hva dreier utvelgelse seg om?

Mange tenker med en gang de hører tale om utvelgelsen på hvem som blir frelst og hvem som ikke blir frelst. Det er viktig å komme til klarhet i det spørsmålet, men det er ikke dette spørsmålet som blir tatt opp i dette bibelord.

Hva var utvelgelsens hensikt? Dette ordet gir svaret:

...for at vi skulle være hellige og ulastelige for hans ansikt.

Det blir innledet med hensiktskonjunksjonen *for at*. Målet med denne utvelgelsen var å sette Guds barn i denne stillingen: Hellige og ulastelige for hans ansikt. Med andre ord bestemte han hvordan vi skulle se ut.

Min kone er som oftest mye mer opptatt av hvordan jeg ser ut enn jeg selv. Slik er det kanskje med flere enn meg. Det hender hun ser på meg og utbryter: Nei, slik kan du ikke gå! Og så må jeg tilbake til klesskapet og finne noe annet å ha på meg. Selvfølgelig etter først å ha fått antydninger fra henne om hva jeg bør ha på meg. Hun har valgt meg som sin ektemann og våker over hvordan jeg ser ut. For det får også betydning for henne.

Hellig – ordet gir uttrykk for to akter. For det første

Bibel- og bekjennelseskonferanse

17.-19. februar 1995
Frøyland forsamlingshus, Jæren

Talere: Prof. Carl Fr. Wisløff, misjonsskolelærer
Norvald Yri og sjefredaktør Finn Jarle Sæle

- Fredag 17/2 kl. 19.00: *Guds faste grunnvoll står.* Yri. Sæle deltar.
Lørdag 18/2 kl. 10.00: *Den kristne tanken og massemedia.* Sæle.
Yri åpner.
kl. 11.30: *Farene ved den bibelkritiske teologi – fra Calmeyergatemøte til vår tid.* Wisløff.
kl. 19.00: *Endetidens forførelser.* Wisløff.
Søndag 19/2 kl. 10.00: «*Jeg vet min gjenløser lever.*» Yri.
kl. 11.30: *Hvorfor mister så mange barnetroen?* Sæle.
kl. 19.00: *Kan strømmen snu?* Wisløff.

Det blir sang og musikk på møtene. Kollekt.

Salg av bøker og kassetter. Anledning til å kjøpe mat og kaffe.

Trenger du overnatting, kontakt Eivind Strand, 4344 Kvernaland,
tlf. 51487851.

Be for møtene! Alle velkommen!

Arr.: Dagen

er det en utskillelse fra det syndige og vanhellige. Og for det andre gir det til kjenne en innvielse til Gud. Et fulltonende ja til Gud.

Ulastelig – vil si at det er en stilling hvor det ikke er noe en kan lastes for. Ingen grunn til anklage. Ingen grunn til fordømmelse. Ingen ting som kan dra ned ens aktelse.

Hvorfor skulle Guds barn se slik ut?

Var det noen grunn til at det ble slik?

Gud Fader så på sin kjære Sønn og så den stilling han hadde, hvordan han tok seg ut. Og fra det bilde han da så, utvalgte han Guds barn til det samme.

For dem som han forutkjente, dem har han også forut bestemt til å bli like-dannet med hans Sønns

bilde, for at han skulle være den førstefødte bland mange brødre (Rom 8,29).

Dette bilde kom fram ved menneskets skapelse. Det Gud skapte var såre godt og mennesket var ham til glede. Guds bildet ble preget inn i de første mennesker. Guds tanke og mål med slekten var at den skulle være hellig og ulastelig for hans ansikt. Gud hadde samfunn med mennesket. Men ved syndefallet gikk denne gudlikheten tapt.

Gjennom sitt Ord har Gud åpenbart at han er hellig og ulastelig. Den som skal komme i samfunn med ham må være slik som ham. Det er hans ufravikelige betingelse. Guds krav stenger veien for oss. Intet menneske kan nå denne standard for sitt liv. Alt er dømt til å mislykkes.

Men her er det utvelgelsen kommer oss til hjelp.

Gud visste om vår skrøpelighet. Han kommer i huset vi er støv. I utvelgelsen gir han oss del i den himmelske velsignelse: Utvelgelsen til å være hellige og ulastelige for hans åsyn.

Noen kristne tenker at denne hellige og ulastelige stilling må jeg tildelegne meg. De tenker seg at Gud griper inn og velsigner deres liv på en merkbar måte. Syndens rot rykkes bort. Det urene forsvinner. Ånden helliges og de trer fram som mennesker som i alle deler har gjennomgått en forvandling. De taler om seg selv som syndfrie, eller langt på vei i hvert fall. Slike rethninger har oppstått mange ganger i kirkens historie.

En forkynner sa det slik: Når du møter disse «syndfrie» menneskene, ikke diskuter med dem. Spør heller eventuelle koner og barn, naboer og arbeids-

Forny abonnementet på Bibelsk Tro!!!

For to år siden utkom den første nummeret av tidsskriftet Bibelsk Tro. Mange har uttrykt glede og takknemlighet for bladet, og noen har også sendt oss gaver. Vi vil benytte anledningen til å takke dere som har gjort det, og likedan enhver som er med på å spre Bibelsk Tro.

I denne siste utgaven i 1994, vil du finne en giroblankett. Det vil minne deg om at det er tid for fornyelse av abonnementet.

MOTTATT, MEN IKKE BETALT?

Noen har bestilt bladet, men ikke betalt. En påminnelse også til dere. Selvsagt går det an å sende bladpenger for 1994 og 1995 på samme giroblankett.

kamerater. De har som regel bedre greie på det.

De fleste av oss kjenner på hvordan vi kommer til kort overfor våre nærmeste. I ordet her står det da heller ikke at vi er plasert som hellige og

ulastelige framfor foreldre, kone og barn. Selv om trangen til det også er stor.

Guds barn vil ofte kjenne på at det står mye igjen når det gjelder å *tilegne* seg denne hellighet og ulastelighet. Men det er et håp som lyser mot en. Det er en stilling som jeg får ta imot i tro, en plass som er *tilregnet* meg for Jesu skyld. Det er noe jeg får godskrevet av ham som jeg ikke har gjort meg fortjent til, men som jeg får av nåde.

Denne stillingen er ikke slik at jeg kan vise den fram for mennesker og dermed demonstrere hva jeg har fått del i. Det er fram for Guds ansikt jeg kan eie denne bevissthet, og dermed få glede meg i hva Kristus har gitt meg overfor Gud.

I ham

Både utvelgelsen og den tilregna stillingen som den

**«Det skal
komme en
gjenløser fra
Sion og for
dem som
omvender
seg fra over-
tredelser
i Jakob,
sier Herren.»
Jes 59,20**

LIKE RIMELIG!

Årsabonnementet er fremdeles kr. 100,- Kr. 70,- for skoleungdom.

GAVE-ABONNEMENT

Hvorfor ikke gi Bibelsk Tro som en gave til slekt og/eller venner? Skriv til oss, og vil vil også sende nr. 6/1994 til dem.

BIBELSK TRO

innebærer, har et Guds barn i Jesus. *Iham* forteller om alt. Han er årsaken til dette herlige frelsesgode. Det var hans stilling vi har fått del i. Han har tatt på seg alle omkostningene for at denne herlige stillingen kan ble en realitet. Og han skal sørge for at denne plan får sin fullendelse i herligheit.

...slik at han kunne stille menigheten fram for seg i herlighet, uten flekk eller rynke eller noe slikt, men at den kunne være hellig og ulastelig (Ef 5,27).

Det er dette som får Erik Pontoppidan til å si: «Gud ser oss i Kristus som om vi aldri hadde syndet.»

Så går ikke utvelgelsen på hvem som skal bli frelst, men hva de som tror på Kristus skal få del i. Derfor hører utvelgelsen til frelsesgodene og den velsignelse vi har fått del i i Kristus.

(Forts. i neste nr.)

Medarbeidere/ skribenter:

Kjell Dahlene: Født 1944 i Porsgrunn. Har vært forkynner, ungdomsarbeider, områdesekretær og bysekretær. Lærer/lektor ved Fjellheim bibelskole 1984–87 og 1994/95.

Kristoffer Fjelde: Født 1924 i Strand. Teologisk embeteksamen 1954. Forkynner i Samemisjonen, Finnmark 1946–47. Forkynner i NLM 1954–87. Har bl.a. vært bysekretær i Drammen, Trondheim, Bergen, Kristiansand, Sandnes og Oslo 1963–66. 1963–66 var han pastor i Salemkirken i Chicago.

Gunnar Holth: Født 1946 i Råde. Oslo off. lærerskole 1966–69. Kristendom grunnfag ved NLA 1970. Lærer/ husfar ved Fjellhaug skoler og studentheim 1970–73. Lærer ved Skjevik ungdomsskole, Molde, 1974–79. Medlem av NLM's hovedstyre 1976–82. Er nå ansatt ved Vågsetra skole, Molde.

Anfinn Line: Født 1925 i Time. Utd. agronom. Forkynner, deltid, Rogaland Indremisjon 1952–54, Den Indre Sjømannsmisjon, Stavanger krets 1955–67, Skien krets av Misjonssambandet fra 1980.

Niels Ove Vigilius: Født 1931 i Danmark. Cand. theol. 1962. Landssekretær i Kristelig Forbund for Studerende og Skoleungdom 1962–69. Bibelskolelærer ved Luthersk Missionsforenings Høiskole i Hillerød 1970–76. Formann for Dansk Bibel-Institutt 1972–74. Fra 1975 studierektor samme sted.

KASSETTOPPTAK

fra BIBELKONFERANSEN, Moi bedehus, 4.–6. november 1994

- 1: Bibelens inspirasjon og autoritet.** Red. Finn Jarle Sæle.
- 2: Et blikk på åndssituasjonen i dag.** Prof. Carl Fr. Wisløff.
- 3: Jordens salt og verdens lys.** (Mat 5,13-16) Prof. Carl Fr. Wisløff.
- 4: Lekmannsbevegelsen i et verdslig samfunn.** Prof. Carl Fr. Wisløff.

(Pga. teknisk feil ble det ikke gjort opptak av alle emnene.)

Pris pr. kassett: Kr. 50,- + porto. Bestillingsadr.: BIBELSK TROS
KASSETTJENESTE, postboks 116, 4320 Hommersåk.

Jeg bestiller kassett/-ene nr.:

Navn:

Adr.:

**Krogdal
bok & papir**
4350 Nærø – 4341 Bryne

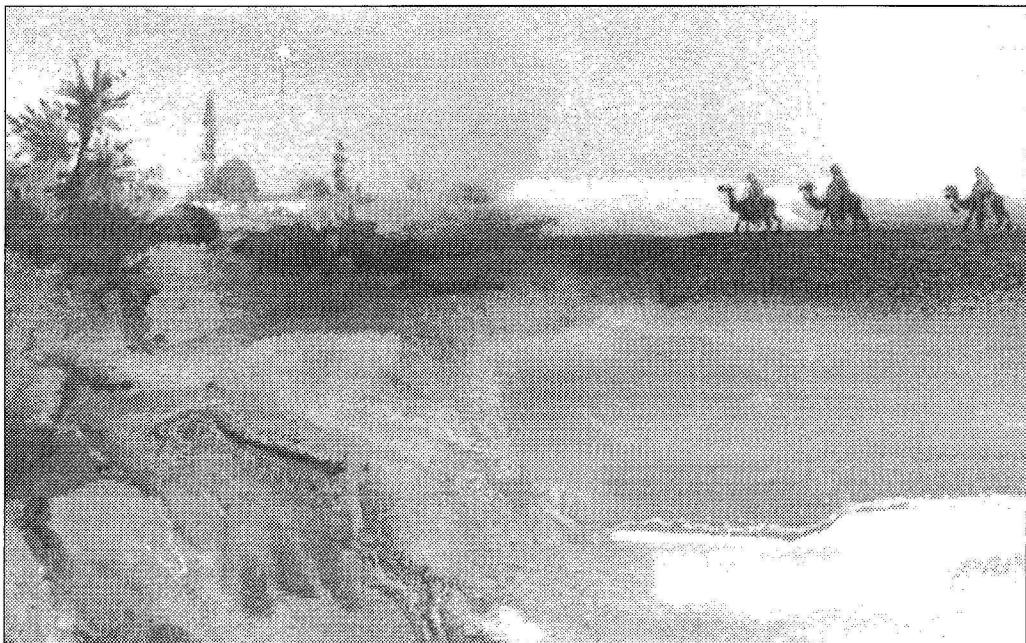
**Høyland
og Jæren
FORBRUKS-
FORENING**

C

21046
Immanuel Fuglsang
Ødenåvej 168
87400 Herning
DANMARK

ISSN 0804-0532

Returadr.:
Postboks 264
4350 Nærbø

Stjernen ledet vise menn
til den Herre Kristus hen.
Vi har og en ledestjerne,
og når vi den følger gjerne,
kommer vi til Jesus Krist.

Denne stjerne lys og mild,
som kan aldri lede vill,
er hans guddomsord, det klare,
som han lot oss åpenbare
til å lyse for vår fot.

NIKOLAJ FR. S. GRUNDTVIG